

Hanna Ahtiainen

3.2.2021

Nuorten koulutus Helsingissä – siirtymä peruskoulusta eteenpäin

Julkaisussa tarkastellaan peruskoulun 9. luokan päättävien nuorten hakemista perusopetuksen jälkeisiin koulutuksiin sekä sijoittumista jatkokoulutukseen. Lisäksi luodaan katsaus toisen asteen koulutukseen osallistumiseen sekä opintojen kulkuun. Huomiota kiinnitetään kehitykseen viime vuosina sekä väestöryhmien välisiin eroihin siirtymien sujuvuudessa. Lisäksi tehdään aluevertailuja.

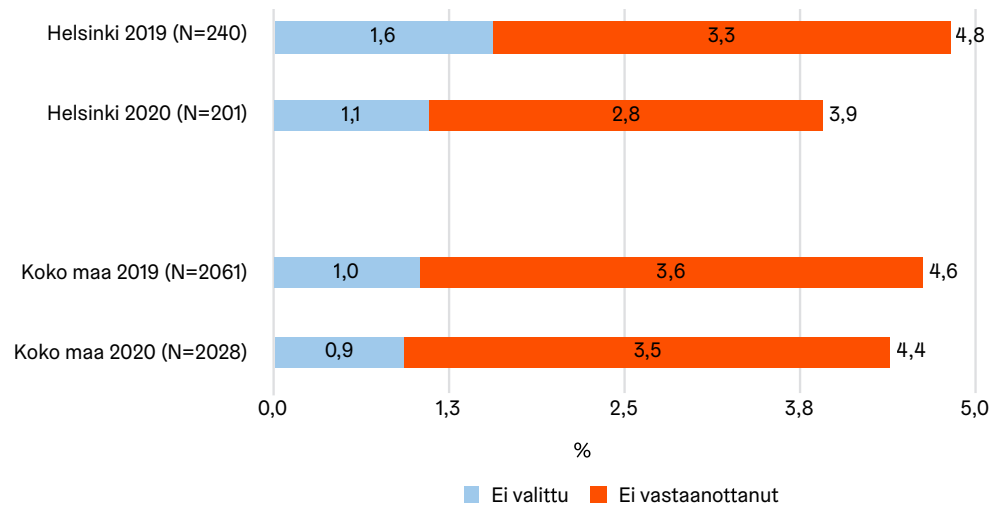
Aineisto:

Julkaisun tiedot pohjautuvat Tilastokeskuksen avoimiin ja maksullisiin tietokantoihin, sekä Helsingin kaupungin Tilastokeskukselta tilaamaan aineistoon. Lisäksi tietoja on poimittu opetushallinnon avoimesta Vipunen –tilastotietokannasta. Tuoreimmat tiedot ovat tilastosta riippuen pääasiassa vuosilta 2019 tai 2020.

Päätulokset

- Lähes jokainen (99 %) peruskoulun 9. luokan päättänyt kevään 2020 hauissa hakenut helsinkiläisnuori sai jonkin koulutuspaikan. Pieni osa kuitenkin jäi ilman paikkaa (1 %) ja lisäksi osa paikan saaneista ei ottanut myönnettyä paikkaa vastaan (3 %). Vuonna 2020 aiempaa useampi kuitenkin sai paikan ja otti sen myös vastaan.
- Valtaosa nuorista jatkaa suoraan peruskoulusta toisen asteen tutkintoon johtavaan koulutukseen. Helsingissä siirrytään muuta maata useammin peruskoulusta lukioon sekä erilaisiin nivelvaiheen koulutuksiin. Helsingissä välitön jatkokoulutukseen sijoittuminen on kokonaisuudessaan kuitenkin hieman heikompaa kuin koko maassa.
- Helsingin sisällä on alueiden välisiä eroja siinä, kuinka suuri osa nuorista on toisen asteen koulutuksessa (83,8 % – 99,6 %). Myös se, viekö nuoren tie lukioon vai ammatilliseen koulutukseen, vaihtelee paljon eri osissa kaupunkia.
- Kaikille siirtymävaihe peruskoulusta eteenpäin ei ole suoraviivainen, ja osa nuorista (6 %) päätyy keskeyttämään aloittamansa toisen asteen koulutuksen ja jää koulutuksen ulkopuolelle. Pieni joukko (2 %) jättää tutkinnon suorittamisen kesken jo opintojen alussa.
- Pidemmän aikavälin kehityksenä toisen asteen opintojen keskeyttäminen on selvästi vähentynyt ja tutkintojen suorittaminen lisääntynyt, mutta viime vuosina osuus on pysytellyt kuta kuinkin tasaisena. Opintojen keskeyttäminen on yli kaksi kertaa yleisempää ammatillisessa koulutuksessa kuin lukiossa, jossa läpäisy on suhteellisen vakaata.

Perusasteen jälkeisissä haisuissa vuonna 2019 ja 2020 ilman koulutuspaikkaa jääneiden osuus (ei valittu tai ei vastaanottanut) kaikista hakeneista 9. luokkalaisista Helsingissä ja koko maassa

Kuviossa nähdään kuinka suuri osa perusasteen jälkeisissä haisuissa hakeneista alle 18-vuotiaista 9. luokan päättäneistä jäi ilman jatkokoulutuspaikkaa vuosina 2019 ja 2020.

Lähde: Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu

Valtaosa siirtyy sujuvasti peruskoulusta eteenpäin, mutta osa etsii oikeaa koulutuspolkua pidempään

Vaikka suurimmalle osalle nuorista siirtymävaihe peruskoulusta on selkeä ja katkoton, kohtaa pieni joukko nuoria muita enemmän haasteita reitillään. Tytöt pärjäävät nivelvaiheessa keskimäärin poikia paremmin, kotimaankieliset taas tyypillisesti vieraskielisiä nuoria paremmin. Myös kaupungin sisäiset alue-erot ja niiden pysyvyys viittaavat siihen, että kotitausta määrittää osaltaan nuorten koulutuspolkua. Myönteistä kehitystä on kuitenkin tapahtunut, ja esimerkiksi vieraskielisten nuorten siirtyminen jatkokoulutukseen on parantunut.

Korona-aika saattaa syventää eroja nuorten välillä

Koronapandemiaa seuranneen etäopiskelun nähdään syventäneen jo olemassa olevia eroja oppijoiden välillä ja haastaneen etenkin valmiiksi heikommassa asemassa olevien hyvinvointia ja opiskelua. Tulevat vuodet näyttävät, millaisia jälkiä korona-aika mahdollisesti jättää nuorten tilanteeseen.

Vuonna 2021 oppivelvollisuusikä nousee 18 ikävuoteen, ja laajennus tulee voimaan ikäluokka kerrallaan. Jo keväällä 2021 peruskoulun päättävillä nuorilla on velvoite hakeutua ja jatkaa toisen asteen koulutukseen tai nivelvaiheen koulutukseen. Siirtymävaiheessa enemmän haasteita kohtaavan joukon tunnistaminen, oikea-aikainen ohjaus ja oppilashuollon palvelut ovat tärkeitä, jotta uudistuksen tavoite toteutuu. Tavoitteena on, että jokainen nuori löytää itselleen sopivan koulutuksen ja suorittaa toisen asteen tutkinnon.

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä: pdf

Lisätietoja: Hanna Ahtiainen puh. 040 3344776

Sähköposti: etunimi.sukunimi(at)hel.fi

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitietoyksikkö

www.hel.fi/kaupunkitieto